



رازی باران و حەرفیکی جادووویی

مەهدی زریان



له نزيك دهروازى شار و له سهر شوستهى شه قامه سهره كيبه كه دا چهند مندا ليك له ژير سيبه رى پيره دارچنار يكا خه ريكي هه لماتين و ياري كردن بوون، له ويه رى شه قامه كه وه دهنكي وه ستانى پاسيك سهرنجى مندا له كانى راکيشا، پاش چهند ساتيك پاسه كه كه وته وه رى هه رى شويني وه ستانى پاسه كه دا پياويكي ته مهن مامنا وه ندى گه نمړهنگ به ريش و سمي ليكي پرى ماش و برنجييه وه دهر كه وت جانتايه كي به دهسته وه بوو دهستي چه پيشى له گيرفانى پانتو له كهيدا بوو به قوولى ده پروانييه نهو مالهى ده كه وته پشتى دارچنار و مناله كانه وه، جانتا كهى دانايه سهر زهوى و جگه ريه كي دا گيرساند، زور بيري كرده وه، ده يو بست بزاني بوچى هاتو وه ته وه نه م شاره، برياريكي سه يربوو سه فه ريكي بي نامانچ، هاتنه ويه كي بي نامانچ، له بهر خو يه وه گوتى: تو شيتى شيت، لهو دمه دا نوتومب ليكي زورى رازاوه به دروشم و پارچه په روى رهنگا ورهنگ به هوپيني بهرز و خويندنى سروودى نيشتمان ييه وه به به رده ميديا تي په رين پيده چوو نه وانه گروويكي پرويا گه ندهى يه كي لهو ليستانه بن كه خو يان بو هه ليزاردن كانديد كرده وه، هيلنجيكي دا مندا له كان ماندوويوون له ته ماشا كردنى و ده ستان كرده وه به يارى و هه لماتينه كهى خو يان، نه ويش به شه كه تيبه وه جانتا كهى كرده شانى و به خاوى له شه قامه كه په ريه وه و به رهو مندا له كان هات، چاوى برييو وه دهر گهى دا خراوى ماله كهى پشتيانه وه بي گويدان به مناله كان و چاوتروكاندن به سهر نهو هه لماتانه دا تي په رى كه ياريان پيدان ده كرد، تا كه پشته دهر گه دا خراوه كه و دهسته كانى به ميله سهر ووى دهر گه دا خراوه كه وه گرت و بو ماويه كي زور له نيوانى ميله كانه وه ته ماشاى نيو حه سارى ماله كهى كرد، يه كي له مناله كان لى نزيك كه وته وه و گوتى:

مامه گيان.. مامه گيان.. ماموستا.. نه م خانووه زور دهمي كه چوله و كهسى تيدا ناژيت، نه ويش پيده چوو گويي له دهنكي مناله كه نه بووي و بي ناوردانه وه پاش ماويه كي زور دهستي برد بو گيرفانه كانى و له دواين گيرفانيدا چهند كلي ليكي دهر هينا و به قفلى دهر گه دا خراوه كه تاقي كرده وه به يه كي له كلي له كان قفله كهى كرده وه، به لام دياربوو دهر گه كه به هوى مانه وهى زورى بهو شيويه به ناسانى نه ده كرايه وه هه ر بو به بناچارى پاليكي توند و به هيزى به دهر گه كه وه نا، له گه ل كرانه وهيدا زمه يه كي بهرز له دهر گه و ديوى ژوره وهى ديواره كه هه ستا، مناله كان دا چه له كان و ترس داي گرتن، سيبه رى دارچناره كه يان چول كرد و رويشتن، له گه ل چوونه ژوره وهيدا يه كه م شتي كه سهرنجى راکيشا بالاي به رزى نهو داركاليتوسه بوو كه له ناوه راستى حه ساره كه دا چاندبووى و هيچ كات بهو بالابه رزه وه نه بيبيبوو، له بهر خو يه وه گوتى: هاوريم وا دياره ته مهن تو شى بواردووه، پيربوون و گه لاكانى بي رهنك و بالاشى رووشاندووى.

زیاتر لپی نزیك كهوتهوه و به هیمنی دهستیکی به بالای دارهكهدا هیئا و ههناسهیهکی قوولی ههلكیشا .

كاتی به وردی له شوینهواری ئه زامانه قوولبووهوه كه تهمهن بهسهر دارهكهوه جپی هیشتبوو، شلهژا و رهنگی پهری زیاتر ورد بووهوه پیتیک به دوو جار به پال یهكهوه به قهدی دارهكهوه بهم شیوهیه ههلكهندر ابو "خ" ههستی کرد بهم حهرفه ئاشنایه، بهلام هههچهند بیری کردهوه و گوشاری خسته سهر زاگیره خوی و لیکدانهوهی بۆ کرد واتای راستهقینهی پیتهکهی بۆ نه دۆزرایهوه، له بهرخویهوه چهندين جار دووبارهی کردهوه ..خ ..خ ... پاشان وهستا و له بهرخویهوه گوتی: دهشی مه بهست له خائین بی؟ خائین .. خائینی .. نا نا من له چیدا خیانهتم کردهوه تا له قهد داری نیو حهساری مائی مندا شتی وا بنوسری؟ بۆ نا .. خۆ من له خه لکی ئەم شاره جیاواننیم کئ ههیه بهشی خوی خیانهتی نه کردبئ! ههستی به قورسی و بی هیزی شانی دهکرد هه بویه جانناکهی له شانیدا هیئا به خوارهوه و لهسهر جانناکهی دانیش و پشتی خوی دا به قهدی دارهكهوه، زۆر بیری له خیانهت و ناپاکی کردهوه هیچی بۆ نه چوووهوه سهر یهک، روخساری له نیو دهستهکانی خۆیدا شاردهوه و بۆ ماوهیهکی زۆر دۆشداما له بهرخویهوه گوتی: دهشی ئەم حهرفه مانایهکی تری هه بی، ههلسایهوه سهر پی و زیاتر له حهرفهکه راما و دووباره و چهند باره له بهرخویهوه گوتیهوه: خ ..خ ..خ .. ههناسهیهکی ئاسودهیی ههلكیشا پیدهچوو رازی حهرفهکهی ئاشکرا کردبئ به دهنگی بهرز گوتی خه م .. خه م .. دهشی مه بهستهکه خه م بیت، نهک هه دهشی به دلناییهوه خویهتی، بۆ ئەم ولاته جگه له خه م هیچی تری بهخویهوه بینیهوه؟ ئارامیهک به گیانی داها و هکو ئهوهی له م سهفه ره دورودرژیهیدا تهنیا ئامانجی ئهوه بووبیت له گه رانهوهیدا گریکویرهی ئەم پیته نه فرهتیه بکاتهوه له توئی زهمهتیکی ون و قیزه ووندا، هه بویه به خۆشحالییهوه به رهو ده رگی رارهوی ماله کهی رویش و ده رگه کهی کردهوه و چوو زوورهوه، بۆ ماوهیهک چاوی به نیو ماله بیدهنگ و تۆزاییه کهدا گئرا پاشان رووی کرده ئه و زوورهی کتیبخانه کهی تیدا بوو، له ناوه راستی زووره کهدا کورسی و میزیک دارین هه بوو گولدانیکی سیرامیک که دوو چله گولی وشکه وه بووی تیدا بوو بهسهر میزه کهوه بوو، له تهنیستی گولدانه که شدا چهند په ره کاغه ز و قه له میک و پیاله چایه کی به تال و په ردا خیکی کهوتوو بهسهر کاغه زه کانداهه ببنرا، له نیو ئه وانه شدا روژژمیریکی میلادی هه بوو که له خواری ژماره کانه وه وتهیه کی مه سیحی تیدا نووسرابوو «تهنیا ئه وانه ده توانن هاویریم بن که به شانیان حاجی خویان هه لده گرن» چاویکی پیدا خشاند، به لام گرینگیه کی پی نه دا، سه ری بهرز کردهوه له سه رووی کتیبخانه کهدا وینه یه کی سه رده مانیکی کونی خوی

ھەلۋاسرابوو پىدەچوو وىنەكەى لە ژىر باراندا گىرتىي ھەرچەندە تۆز و تۆرى ناسكى
 جالجالۆكە تەلخى كىردىبوو ژوورەكەش تا رادەيەك تارىك بوو ھەر بۆيە پەردە قەوس و
 تۆزاوييەكەى سەر پەنجەرە گەورەكەى ھەلدايەو، ماوہيەك لەمدىوي پەنجەرەكەو ھە باخچەكە
 راما و چاوى بۆ چىمەن و ئەو پەپوولانە دەگىرا كە ھەمىشە لە بەيانىانكى زوودا بەسەر گولە
 ھەمەجۆر و رەنگاوپەنگەكاندا بالەفرەيان دەكرد و دەنگى خويىندى چۆلەكە و بالندەكان
 مېشكىيان ئارام دەكردەو، ئەم خۆى وا راھىنابوو لە كاتى باراندا كىتەبخانەكەى جى
 نەدەھىشت و كورسىيەكەى لە پەنجەرەكە نىزىك دەكردەو و چىژىكى زۆرى لە رەنگى گەلا
 تەرەكانى درەختى باخچەكە وەردەگرت، بەلام ئىستا نە دارىكى سەوز و نەچىمەن و گول و
 پەپوولەيەك لەو پەنجەرەيەو ديارە و نە دەنگى بالندەيەك دىتە گوئى، باخچەكە زياتر لە
 گۆرستانكى كۆن دەچوو، پىي و ابوو دەستىكى بەھىز دلى دەگوشت ھەناسەى تەنگ بوو
 سەرتاپاي گىيانى كەوتە لەرزىن خۆى گەياندە كورسىيە دارىنەكە و بەرامبەر كىتەبخانەكە
 دانىشت لە ئەنجامى لەرزىنى لاقەكانى تەقەى پاژنەى پىلاوھەكانى خەرىكبوو كاسيان دەكرد،
 ھەرچەندى دەكرد خۆى بۆ كۆنترۆل نەكرابو ھەربۆيە جانناكەى بىركەوتەو كە ھەبى
 ھىورەوھەى تىدا بوو، بەلام لە خۆى رانەبىنى لاقە لەرزۆكەكانى بىگەيەنەتەو بە
 داركالىبتوسەكەى نىو ھەسارەكە، چونكە جانناكەى لەوئىدا جىھەشتبوو، ھەربۆيە بە
 شىوھەيەكى پر لە گومانەو گوتى: نا نا پىويستم بەو جۆرە ھەبانە نىيە خۆمەن شىت نىم،
 چاوى بىبووھە كىتەبخانەكە دووبارە پىتى قەدى دارەكەى بىركەوتەو "خ خ" نا دۆزىمەو دەشى
 مەبەستەكە ھەر خىانەت بى، چونكە ئەوتەيەكى لە خىانەتەكانم بە چاوى خۆم دەبىنم بە
 ھەلانتى خۆم قوربانىم بە روھى سەوزى ئەم باخچەيە داو، ئاخىر ھەلانتى خىانەت و دۆرانە
 دۆران، ھەلسايەو سەرى بە گىيانى لەرزۆكەو خۆى گەياندە كىتەبخانەكە و چاوى بۆ
 چوارىنەكانى خەيام دەگىرا، چونكە، ئەم جارەن كە دلى تەنگ دەبوو، بە خويىندەوھى ئەو
 كىتەبە خۆى ئارام دەكردەو دەستە لەرزۆكەكەى لە كىتەبەكە گىر كرد و ويستى دەرى بىنى،
 بەلام بە ھۆى كۆنى كىتەبەكان و مانەوھيان بۆ سالانكى زۆر لە ژىر شىي سەرمای زستان و
 گەرمای ھاوین بەيەكەو چەسپى بوون، ھەربۆيە زۆرىنەى كىتەبەكان لەگەل دەستىدا ھاتن و
 بەرەو زەوى رووخان و پەرش و بلاو بوونەو، لە نىوانى كىتەبەكاندا كۆمەللى نامە دەرەوتن
 يەككە لە نامەكانى ھەلگرتەو ھەسەر بەرگى نامەكە و لە ژىر واژوويەك ھەمان پىتى "خ خ"
 نووسرابوو خەرىكبوو مېشكى بتەقى يەكە يەكەى نامەكانى بە پەلە ئالوگۆر دەكرد ھەمان
 پىتيان لەسەر نووسرابوو! پرواى بە چاوەكانى خۆى نەدەكرد بە مشت لە سەرى خۆى دەدا و
 نەدەھاتەو بىرى ئەم نامانە ھى كىن و بۆكى ھاتوون و بۆچى لە كىتەبخانەى ئەودان؟ يەككە

له نامه‌کانی له بهرگه‌که‌یدا دهره‌ینا و خویندییه‌وه نامه‌که بهم شیوه‌یه نووسرابوو «سلاو خ زۆرم خوښده‌وییت و بیرت ده‌که‌م، ده‌زانم ته‌نیا‌یت و بیده‌نگی له ژوکه‌تدا هه‌راسانی کردووی تکات لی ده‌که‌م یادگار‌یه‌کانم بسووتینه، چونکه به سووتانی یادگار‌یه‌کانی من ژووره‌که‌ت رهنگیکی تر له خو ده‌گرئ، مه‌پرسه له حالی من ده‌شی زۆر باشم یا خراب، ئەمه‌یان ته‌نیا پیوه‌ندی به خو‌مه‌وه هه‌یه و خه‌می من مه‌خو باشه چاوه‌که‌م؟» به پیکه‌نینگی نهرم و تیکه‌ل به کوکه و هه‌ناسه‌سوارییه‌وه گوته: ده‌بی ئەم نامانه له چ هه‌رزه‌کار‌یکی نه‌فامه‌وه بو چ که‌سیکی گیل و خو‌شباوه‌ر هات‌بیت؟ ئەی بو له مائی مندا‌یه؟ ناشی پاش رویشتنی من که‌سانیک ماله‌که‌میان داگیر کرد‌بی؟ بو نا له‌م ولاته‌دا هه‌موو شتیک روو ده‌دا، یه‌که یه‌که سه‌یری نامه‌کانی ده‌کرد و له بهرگه‌کانی دهریانی ده‌هینا هه‌چ حالی نه‌بوو هیلنج‌یکی دا خه‌ریک‌بوو جه‌رگ و دلی له‌گه‌لیدا ده‌رچئ، ته‌واو دلنیا بوو له‌وه‌ی که داگیرکه‌ریک له ماله‌که‌یدا هه‌یه هه‌ربو‌یه به هاواره‌وه گوته: تو کیت کیت؟ له‌و ده‌مه‌دا تریه‌ی پیه‌کی له ژووری نووستنه‌که به‌رگوئ که‌وت پیی وابوو که‌سیکه و له ژووری نووستنه‌که‌دا خو‌ی شار‌دووه‌ته‌وه و له بیستنی قیژه‌ی ئەو ئاگه‌دار بووه‌ته‌وه، به غرور و کبریا باوه‌که‌ی خو‌یه‌وه به‌ره‌و چیشته‌خانه‌که رویشت و چه‌قو‌یه‌کی گه‌وره‌ی دهره‌ینا و ده‌رگه‌ی نووستنه‌که‌ی کرده‌وه و چووه ژووره‌وه و له پشتی خو‌یه‌وه ده‌رگه‌که‌ی داخسته‌وه، پاش مشتوم‌ریکی زۆر ناله‌یه‌ک به‌رزبووه‌وه پیده‌چوو چه‌قو‌که‌ی وه‌شاند‌بی و ئامانجی خو‌ی پیکاب‌ی پاشان شل‌په‌یه‌کی توند هات و له‌وه ده‌چوو که‌سیک له دواین هه‌ناسه‌کانیدا که‌وت‌بیته‌ سه‌ر زه‌وییه‌که، پاش بیده‌نگیه‌که له ژووری نووستنه‌که به‌ گوروتین‌یکه‌وه هاته ده‌روه چه‌قو‌که‌شی به‌ ده‌سته‌وه نه‌مابوو پیده‌چوو له لاشه‌ی ئەو که‌سه‌دا جی هیشت‌بی که‌ کوشتوو‌یه‌تی له ماله‌وه هاته ده‌ری باران‌یکی به‌خو‌ر به‌سه‌ر هه‌سه‌ره‌که‌دا دای کرد‌بوو، به دلخو‌شیه‌وه به ژیر بارانه‌که‌دا تئ په‌ری به‌ره‌و دارکالیبتۆسه‌که ماوه‌یه‌ک له پیته‌که راما پیته‌که وه‌ک فواره‌ خوینی لی ده‌چۆرایه‌وه سه‌ر جانناکه‌ی، قاقایه‌کی هینده به‌رزی کیشا به ئاسانی له‌گه‌ل گرمه‌ی هه‌وره‌تریشه‌که‌دا جیا نه‌ده‌کرایه‌وه تا ئەو توندتر قاقای ده‌کیشا لیزمه‌ی بارانه‌که‌ی زیادی ده‌کرد، هینده دلخو‌ش بوو به‌وه‌ی که ئامانجی سه‌فه‌ر و هاتنه‌وه‌که‌ی زانیوه نه‌ده‌هاته‌وه بیری له ژیانیدا چیژ‌یکی وای هه‌ست پی کرد‌بی چیژی کوشتنی داگیرکه‌ریک، هه‌ربو‌یه چاو‌یکی له جاننا خویناوییه‌که‌ی بری ویستی هه‌لی بگریت و بروات، به‌لام خیرا ده‌ستی گه‌راندوه و گوته: نا نا بو ئەم سه‌فه‌رم ئەم جاننا خویناوییه‌ نابه‌م نا نا جاننا هه‌ر پیوست نییه جاننا بو‌نی بی که‌سی و ته‌نیا‌یی لی دیت هه‌ربو‌یه ده‌سته‌کانی خسته گیرفانه‌کانیه‌وه و به ژیر لیزمه‌ی بارانه‌که‌دا له شه‌قامه‌که په‌رپوه و له شوینی وه‌ستانی بارانه‌که‌دا و له چاوه‌روانی پاسه‌که له‌گه‌ل بارانه‌که‌دا تیکه‌ل بوو.